

Aksel Larsen: Vort Parti er, ligesom de endnu mindre Partier, i den Situation, at vi ikke har været repræsenteret i det nedsatte 21 Mands Udvalg og derfor ikke har kunnet give vor Mening til Kende i Betænkningen, hverken paa en fin og elegant Maade, som det ærede Medlem Hr. Gregersen, eller paa en særlig grov Maade, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen har gjort, i hvert Fald, hvis man skal henholde sig til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Vurdering.

Nu ligger der egentlig noget, om jeg saa maa sige, ironisk i dette, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch som Leder af Socialdemokratiet her i Salen og som Udvalgets Ordfører skal staa op og beklage sig dels over en ikke ringe Vrangvilje fra Retsforbundets Side, dels over Grovheder og absolut Vrangvilje fra det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsens og hans Partis Side. Det har det ærede Medlem jo selv været ude om. Det var det ærede Medlem og hans Parti, der partout vilde have disse to Partier ind i Udvalget, derfor udvidede det til at omfatte 21 Medlemmer og selv afleverede Udvalgspladser for at være sikker paa at faa det nazistiske Storbondeparti, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen repræsenterer, ind i Forfatningsudvalget. Jeg mener, de Herrer har sig selv at takke for, at Utak nu i dette Tilfælde, som i saa mange andre, er Verdens Løn, og jeg synes ikke, det er helt passende af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch efter hans Optræden ved Udvalgets Nedsættelse, hvor man altsaa foretog disse Ting, nu at staa op og beklage sig over det. Man fik den Behandling fra det forhenværende Frie Folkepartis Side, som man kunde og burde have ventet. Hvorvidt man saa i øvrigt har tjent noget ved at vælge den Taktik, som man valgte, vil vise sig i sidste Instans ved Folkeafstemningen, hvor Kampen skal foregaa om de 45 pCt.

Maa jeg til at begynde med tage et af de vigtigste Problemer op til Behandling. Det er rejst af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, som beskæftigede sig ret udførligt med det, og jeg finder, det var rigtigt, at det ærede Medlem gjorde det, fordi det ganske rigtigt er et centralt Punkt i hele Forfatningsspørgsmaalet. Det er Spørgsmaalet om selve Statsformen, om man skal have Republik, eller om Statsformen skal være monarkisk.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch følte Trang til at foruddefinere vor Stilling og forudforklare vore Ændringsforslag, og det skal naturligvis være det ærede Medlem

vel undt, men det ærede Medlem kunde i hvert Fald have sparet sig selv for de fuldkommen forkerte Slutninger, hvis det ærede Medlem enten havde ventet, indtil vi selv havde haft Lejlighed til at motivere og forklare, hvad Meningen er, eller ogsaa havde anvendt sin Tænkeevne blot det allermindeste, saa havde det ikke været saa svært.

Det ærede Medlem mente at kunne være forførdelig vittig og ironisk ved at antyde, at Kommunerne nok er ved at blive Tilhængere af Monarkiet, idet de stillede Ændringsforslag, i hvert Fald regner med Monarkiet som Mulighed. Hvis jeg nogen Sinde træffer det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch paa et Møde uden for denne Sal og stiller ham det Spørgsmaal, om han er Republikaner eller Monarkist, vil det ærede Medlem slaa sig for sit Bryst og sige: Jeg er renlivet Republikaner, jeg ønsker Kongedømmet afskaffet. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem vil sige saadan her, og derfor tager jeg det Forbehold, at i hvert Fald hvis han skal udtale sig uden for denne Sal, vil han paa Spørgsmaal om sin Stilling til Monarkiet svare, at han er Modstander af det og ønsker det afskaffet. Men i det Forfatningsforslag, som har set Dagens Lys ved det ærede Medlems Medvirkning, regner man i den Grad med Bibeholdelse af Monarkiet, at Grundlovsforslagets første, jeg tror det er 17 Paragraffer, udelukkende beskæftiger sig med den indskrænkede Monark. Jeg synes, det ærede Medlem kunde have en saadan Grad af Tænkeevne, at han var i Stand til at drage visse Slutninger; hvis det ærede Medlem for sit Vedkommende fastholder Retten til at være Tilhænger af det republikanske Princip, samtidig med at han udarbejder et Grundlovsforslag, hvori Monarkiet bibeholdes, kunde det ærede Medlem i det mindste indrømme os den samme Ret.

Men nu skal jeg forklare det ærede Medlem noget. Allerede da man kom med Loven om Forfatningskommissionens Nedsættelse, erklærede det ærede Medlems Parti, at Kommissionen ikke skulde røre ved selve Statsformen, og under disse Omstændigheder havde vi vel egentlig ingen stor Grund til at regne med, at et Forslag om Republikkens Indførelse vilde blive vedtaget i denne Forsamling. Og dernæst, hvis vi ønskede at omarbejde Regeringens og Forligspartiernes Forfatningsforslag, saa at man indsatte den republikanske Statsform i Stedet for den monarkiske, maatte der foretages en Ombygning af hele Forslaget og en Ændring af de allerfleste Paragraffer.

Dette er for det første et meget stort